

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0425U000301

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-09-2025

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ МОН України №1618 від 11.12.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гавриш Лариса Олексіївна

2. Larysa O. Havrysh

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 07.00.01

Назва наукової спеціальності: Історія України

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 15-09-2025

Спеціальність за освітою: Українська мова і література

Місце роботи здобувача: Національний музей-заповідник українського гончарства

Код за ЄДРПОУ: 13939138

Місцезнаходження: вул. В'ячеслава Чорновола, 102, смт. Опішня, Полтавський р-н., 38164, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.001.20

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний музей-заповідник українського гончарства

Код за ЄДРПОУ: 13939138

Місцезнаходження: вул. В'ячеслава Чорновола, 102, смт. Опішня, Полтавський р-н., 38164, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 03.19.21

Тема дисертації:

1. Збут глиняних виробів гончарів Лівобережної України (друга половина XIX – початок XX століття)
2. Sale of Clay Products of Potters of the Left-Bank Ukraine (the 19th – Early 20th century)

Реферат:

1. Дисертаційну роботу присвячено комплексному вивченню збуту глиняних виробів гончарів Лівобережної України в другій половині XIX ст. – на початку XX ст., дослідженню способів і форм продажу гончарної продукції, з'ясуванню ролі державних установ та органів місцевого самоврядування в організації реалізації гончарних виробів. Збут гончарних виробів входив у складну систему суспільно-економічних відносин і здійснювався переважно через усталені, традиційні форми продажу, сформовані віками етнокультурної історії. Зберігаючись у сучасному ярмаркуванні як театралізоване дійство з певним знаковим сенсом, він цікавий науковцям не лише з економічного погляду, але і як явище побутової культури, що перебуває у взаємозв'язку з іншими аспектами життя, відображає взаємини людей у суспільстві й норми їхньої поведінки, традиційні для цього суспільства. З огляду на це, комплексне дослідження збуту глиняних виробів постає вкрай актуальним народознавчим завданням.

2. The dissertation deals with a comprehensive study of the sale of clay products by potters of the Left-Bank Ukraine in the late 19th – the early 20th century, researching the methods and forms of selling pottery products, clarifying the role of state institutions and local self-government bodies in organizing the sale of earthenware. The sale of earthenware was part of a complex system of socio-economic relations and was carried out mainly through established, traditional forms of sale, formed by centuries of ethno-cultural history. Preserved in modern fairs as a bright theatrical action with a certain symbolic meaning, it is interesting to scientists not only from an economic point of view, but also as a phenomenon of household culture that is interconnected with other aspects of life, reflects the relationships of people in society and the norms of their behavior, traditional for this society. In view of this, a comprehensive study of the sale of clay products appears to be an extremely urgent ethnographic task.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Гавриш Л. О. Способи збуту гончарних виробів майстрами м. Глинськ Роменського повіту Полтавської губернії наприкінці XIX століття. Етнічна історія народів Європи. 2011. № 34. С. 50–53.
- Гавриш Л. О. Південний регіон збуту глиняних виробів опішненських гончарів. Народознавчі зошити. 2012. № 3. С. 530–533.
- Гавриш Л. О. До питання історіографії збуту гончарних виробів у Чернігівській губернії (за публікаціями другої половини XIX століття). Ніжинська старовина: збірник регіональної історії та пам'яткознавства. (Серія «Пам'яткознавство Північного регіону України», № 7). К.: Центр пам'яткознавства НАН України, 2015. Вип. 20 (23). С. 31–36.
- Гавриш Л. О. Збут глиняних виробів гончарів Харківської губернії в другій половині XIX ст. (способи й форми продажу, ціни, ареали поширення). Народознавчі зошити. 2015. № 4 (124). С. 883–889.
- Гавриш Л. О. Роль органів влади в налагодженні збуту глиняних виробів кустарів у другій половині XIX – на початку XX століття (на прикладі Полтавського губернського земства). Народознавчі зошити. 2016. № 6 (132). С. 1398–1403.
- Гавриш Л. О. Особливості збуту полив'яного посуду (кінець XIX – початок XX століття). Сіверщина в історії України. Збірник наукових праць. Глухів–Київ: Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК, 2019. Вип. 12. С. 258–260.
- Гавриш Л. О. Участь скупників у збуті глиняних виробів гончарів Лівобережної України в кінці XIX – початку XX століття. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 64. Т. 1. С. 31–36. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/64-1-4>
- Гавриш Л. О. Обмін як форма збуту глиняних виробів гончарів Лівобережної України в другій половині XIX – на початку XX століття. Етнічна історія народів Європи: Збірник наукових праць. 2023. Вип. 71. С. 58–62. DOI: <https://doi.org/10.177211/2518-1270.2023.71.08>
- Гавриш Л. О. Збут глиняних виробів гончарів Лівобережної України у публікаціях другої половини XIX – початку XX століття. Evropsky filozoficky a historicky diskurz. 2023. Svazek 9. Vydani 4. S. 5–12. DOI: <https://doi.org/10.46340/ephd.2023.9.4.1>
- Гавриш Л. О. Як чумаки в Ростов горшки возили... Чумацький шлях. 2011. № 2. С. 17–18.

- Гавриш Л. О. Збут пузирівського посуду як цікаве явище в українському гончарстві. Берегиня. 2011. № 3. С. 27-32.
- Гавриш Л. О. Дитяча глиняна іграшка на Національних «КерамПІКах»: століття змінюються – проблеми залишаються. Третя Національна виставка-конкурс художньої кераміки «КерамПІК у Опішному!» (1 липня – 30 жовтня 2011): альбом-каталог / автор-упорядник Олесь Пошивайло; куратор Виставки-конкурсу й пошукач інформаційних матеріалів Світлана Конюшенко. Опішне: Українське Народознавство, 2012. С. 107-117.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рахно Костянтин Юрійович
2. Kostyantyn Y. Rakhno

Кваліфікація: д. і. н., с.д., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний музей-заповідник українського гончарства

Код за ЄДРПОУ: 13939138

Місцезнаходження: вул. В'ячеслава Чорновола, 102, смт. Опішня, Полтавський р-н., 38164, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пилипенко Олександр Євгенійович
2. Oleksandr E. Pylypenko

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет харчових технологій

Код за ЄДРПОУ: 02070938

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 68, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тригуб Олександр Петрович

2. Oleksandr P. Tryhub

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Код за ЄДРПОУ: 23623471

Місцезнаходження: вул. 68 Десантників, буд. 10, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Городня Наталія Данилівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Городня Наталія Данилівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Денисова Наталія Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна